

ČESKÁ REPUBLIKA

ROZSUDEK

JMÉNEM REPUBLIKY

Krajský soud v Ústí nad Labem rozhodl samosoudcem JUDr. Petrem Černým, Ph.D.
ve věci

žalobce: J. N., narozen „X“
bytem „X“

proti
žalované: Česká správa sociálního zabezpečení,
se sídlem Křížová 25, 225 08 Praha 5,

o žalobě proti rozhodnutí žalované ze dne 31. 1. 2019, č. j. „X“, o invalidním důchodu,

takto:

- I. **Žaloba se** v části, kterou se žalobce domáhá uložit žalované povinnost podle § 56 odst. 1 písm. b) zákona č. 155/1995 Sb., doplatit žalobci zvýšení invalidního důchodu od ledna 2006 do 16. 9. 2013, **odmítá.**
- II. **Žaloba se zamítá.**
- III. Žádný z účastníků **nemá právo** na náhradu nákladů řízení.

Odůvodnění:

1. Žalobce se žalobou, která byla podána v zákonem stanovené lhůtě, domáhal přezkoumání zákonnosti napadeného rozhodnutí žalované České správy sociálního zabezpečení č. I. ze dne 31. 1. 2019, č. j. „X“, kterým byly zamítnuty jeho námitky proti rozhodnutí žalované ze Shodu s prvopisem potvrzuje I. T.

dne 10. 12. 2018, č. j. „X“, kterým žalovaná zvýšila žalobci od 30. 8. 1993 plný invalidní důchod podle ustanovení § 56 odst. 1 písm. b) zákona č. 155/1995 Sb., o důchodovém pojištění (dále jen „zákon o důchodovém pojištění“) a dále bylo stanoveno, že doplatek invalidního důchodu pro invaliditu třetího stupně náleží podle ustanovení § 56 odst. 1 písm. b) zákona o důchodovém pojištění od 17. 9. 2013.

Žaloba

2. Podanou žalobou žalobce požadoval doplatit zvýšení invalidního důchodu od ledna 2006 do 16. 9. 2013. V žalobě uvedl, že žalovaná v odůvodnění žalobou napadeného rozhodnutí uvedla, že dne 18. 8. 1993 požádal o přiznání invalidního důchodu a svým podpisem žádosti potvrdil správnost všech údajů v ní obsažených, přičemž v přehledu získaných dob pojištění předložených žalovanou chybělo období let 1977-1991, přičemž mu byl přiznán od 30. 8. 1993 plný invalidní důchod. Dále žalovaná v odůvodnění rozhodnutí uvedla, že doby pojištění získané v mezidobí let 1977-1991 žalobce neuvedl, ani nedoložil a podle žalované žalobci chybělo 14 let, přičemž žalobce tvrdí, že mu chyběly necelé tři roky. Dotazem u žalované žalobce zjistil, že mu chybí započtení odpracovaných let u společnosti Teplotechna, n. p. Karlovy Vary (nyní Fornax a. s.). Žalobce je přesvědčen, že jeho zaměstnavatelé vždy posílali žalované přehledy o jím odpracované době.
3. Žalobce dále uvedl, že ve společnosti Teplotechna, n. p. Karlovy Vary pracoval v době od 4. 4. 1977 do 31. 8. 1979, proto bývalého zaměstnavatele požádal o potvrzení o odpracované době, což jeho bývalý zaměstnavatel učinil a potvrdil odpracovanou dobu od 4. 4. 1977 do 31. 8. 1979. Toto potvrzení žalobce předložil žalované, která na základě tohoto potvrzení upravila výši důchodu a doplatila mu rozdíl, ovšem pouze za posledních pět let, a to od 17. 9. 2013, s čímž žalobce nesouhlasil, neboť k nezapočtení této doby došlo dle jeho názoru chybou žalované, která řádně neevidovala potvrzení jeho zaměstnavatele. O praxi jeho bývalého zaměstnavatele jej ujistila i paní P., která mu sdělila, že každý rok společnost Fornax, a.s. zasílá a v minulosti zasílala potvrzení žalovanému o odpracované době jednotlivými zaměstnanci.
4. Žalobce dále uvedl, že je laik a v roce 1993 nerozporoval potvrzení o odpracované době, resp. list důchodového zabezpečení, neboť nemohl poznat, že v něm nemá uvedeny některé odpracované doby pojištění, případně za jaké období, nebo u kterého zaměstnavatele mu odpracovaná doba chybí a navíc neměl žádný důvod pochybovat, že potvrzení žalované o jím odpracovaných dobách není správné.
5. Žalobce je tak přesvědčen, že mu byl vyměřen invalidní důchod v nižší částce v důsledku nesprávného postupu žalované, proto mu má být v souladu s § 56 odst. 1) písm. b) zákona o důchodovém pojištění doplacen důchod zpětně za dobu delší než přiznaných 5 let, a to již od ledna 2006.

Vyjádření k žalobě

6. Žalovaná v písemném vyjádření k žalobě navrhla její zamítnutí, neboť jí považuje za neopodstatněnou. Žalovaná uvedla, že na základě zákona č. 306/2008 Sb., je možné se od 1. 1. 2009 dovolávat pochybení žalované, stran příčiny vyplácení důchodu v nižší částce,

Shodu s prvopisem potvrzuje I. T.

přičemž na základě čl. II odst. 14 tohoto zákona je možné dávku zpětně přiznat nebo zvýšit nejdříve od 1. 1. 2006. Důvodová zpráva k novele § 56 odst. 1 zákona o důchodovém pojištění za předmětný nesprávný úřední postup považuje zvláště situace, kdy příslušný orgán „přehlédne okolnost, která již byla obsažena v podkladech v době rozhodování, použije nesprávných podkladů, dopustí se početní chyby, zamění podkladový materiál, chybně stanoví věk potřebný pro vznik nároku na důchod, provede snížení důchodu, přestože k němu dojít nemělo, nezvýší důchod, přestože ke zvýšení dojít mělo (zejména a při hromadném zvyšování důchodů)“.

7. Žalovaná uvedla, že o žádnou z uvedených situací v případě žalobce nešlo, neboť žalobce v uplatněné žádosti o invalidní důchod s datem 18. 8. 1993 své zaměstnání v letech 1977 – 1979 žádným způsobem nespecifikoval. Pokud tedy žalovaná vycházela při posuzování nároku z údajů, jimiž disponovala, aniž žalobce dodatečně požadované alespoň označil, nelze hovořit o jakémkoli zavinění, když žalovaná iniciativně nepátrala, zda žalobce v daném období skutečně byl zaměstnán či nikoliv, což ani není její povinností a pouhé prohlášení o domnělých nedostacích evidence relevantních listin, jež jí žalobcovy zaměstnavatelé zaručeně zasílali, samo o sobě v kontextu konstruovaného závěru nesvědčí.

Repliká

8. Žalobce k vyjádření žalované uvedl, že nesouhlasí s názorem žalované. Doplnil, že je z obsahu spisu zřejmé, že žalovaná má v listinách zmatek, když žalovaná uvedla, že neuvedl ani nedoložil doby pojištění získané v mezidobí let 1977-1991 a mělo mu chybět 14 let, přičemž jemu chyběly necelé tři roky, které odpracoval u společnosti Teplotechna, n. p. Karlovy Vary. Zopakoval, že žalovaná musela mít přehledy o jím odpracované době, neboť jeho zaměstnavatelé vždy posílali žalované přehledy o době odpracované jednotlivými zaměstnanci, tedy i žalobcem a to žalobci potvrdil i jeho bývalý zaměstnavatel, u kterého pracoval v době od 4. 4. 1977 do 31. 8. 1979, a to společnosti Teplotechna, n. p. Karlovy Vary. Tento zaměstnavatel nyní žalobci potvrdil odpracovanou dobu od 4. 4. 1977 do 31. 8. 1979 a toto potvrzení dne 17. 9. 2018 žalobce předložil žalované, která podle tohoto potvrzení upravila výši důchodu a doplatila rozdíl pouze za posledních pět let počítaných zpětně od 17. 9. 2018, což je datum, kdy doplnil další odpracované doby. Žalobce doplnil, že nesouhlasí s doplacením důchodu pouze za posledních pět let počítaných od 17. 9. 2018, neboť je přesvědčen, že k nezapočtení odpracované doby u společnosti Teplotechna, n. p. došlo chybou žalované, která řádně neevidovala a nearchivovala potvrzení jeho zaměstnavatelů, která jí byla jeho zaměstnavateli zasílána, proto trval na doplacení důchodu od 1. 1. 2006 do 17. 9. 2018.

Ústní jednání

9. Při ústním jednání dne 24. 8. 2020 žalobce setrval na podané žalobě, k věci uvedl, že nepožaduje doplatek důchodu zpětně až do roku 2006, ale až do roku 1993. Žalobce trval na tom, že společnost Teplotechna n. p. řádně evidovala jeho zaměstnání mezi lety 1977-1979, o čemž předložil potvrzení a dále i kopii evidenčního listu důchodového pojištění ze dne 11. 6. 2020 vystaveného společností Fornax a.s., která je nástupcem Teplotechny. Žalobce doplnil, že v daném období let 1977-1979 se ještě nevydávaly evidenční listy důchodového pojištění, ale pouze zápočtové listy, které musel odevzdat dalšímu zaměstnavateli.

Shodu s prvopisem potvrzuje I. T.

10. Žalovaná při ústním jednání dne 24. 8. 2020 setrvala na zamítnutí žaloby a k námitkám žalobce uvedla, že žalobce ve své žádosti o invalidní důchod ze dne 18. 8. 1993 neuvedl, a to ani dodatečně svého zaměstnavatele v letech 1977-1979 a žalovaná vycházela ze všech údajů a dokumentace, které měla k dispozici.
11. Soud při jednání dne 24. 8. 2020 rozhodl v souladu s § 52 odst. 1 s. ř. s., že nebude provádět dokazování rozhodnutím ze dne 31. 1. 2019, rozhodnutím ze dne 10. 12. 2018, oznámením o vyúčtování důchodu ze dne 30. 11. 2018, rozhodnutím žalované ze dne 1. 8. 1996 s přílohou osobní list důchodového zabezpečení a přílohou žádosti o důchod ze dne 13. 9. 2018 od firmy Fornax a.s, a to pro nadbytečnost.
12. Při dalším jednání ve věci dne 21. 9. 2020 žalobce doplnil, že není pravdivé tvrzení žalované, že neměla k dispozici údaje o jeho odpracovaných letech, jelikož v rozhodnutí o přiznání invalidního důchodu ze dne 10. 9. 1993 byla uvedena i odpracovaná léta, která sám žalobce ve své žádosti o starobní důchod neuváděl.
13. Soud při jednání dne 21. 9. 2020 provedl důkaz výkazem doby zaměstnání a výší výdělku žalobce, osobní kartou žalobce, dokladem o přijetí pracovníka, pracovní smlouvou žalobce, dále přílohou k žádosti o důchod a potvrzením o délce zaměstnání a zápočtu do zaměstnání.
14. Dále soud při jednání dne 21. 9. 2020 přistoupil k výsledku svědkyně O. P., která uvedla, že žalobce osobně nezná, viděla jej jen jednou, když si přišel do společnosti Fornax, a. s. pro potvrzení o důchodu. Ve společnosti Fornax a. s., dříve Teplotechna n. p. pracuje svědkyně od roku 1984 jako mzdová účetní a v současnosti vykonává i funkci personalistky. Svědkyně na žádost žalobce vyhledala v archivu jeho složku, kterou pak následně za společnost Fornax a. s. zaslala soudu. Svědkyně potvrdila autenticitu čestného prohlášení ze dne 11. 6. 2020 a uvedla, že má za to, že evidenční list byl řádně žalované odeslán, což dovodila z toho, že účetní, která ji zaučovala v roce 1984, jí popisovala postup, kam se mají evidenční listy posílat, a to na Okresní správu sociálního zabezpečení Karlovy Vary. Potvrzení o podání evidenčního listu na poštu se nearchivovalo déle než 5 let a navíc byly evidenční listy zasílány hromadně, ale doklad o podání na poštu podle jejího názoru neexistuje. K dotazu žalobce svědkyně doplnila, že zápočtový list se vydával zaměstnancům, kteří ho pak odevzdávali novému zaměstnavateli a nyní to funguje tak, že jedno vyhotovení evidenčního listu obdrží zaměstnavatel, jedno zaměstnanec a jedno se posílá na Českou správu sociálního zabezpečení do jednoho měsíce.

Posouzení věci soudem

15. Napadené rozhodnutí soud přezkoumával podle části třetí dílu prvního hlavy druhé s. ř. s., která vychází z dispoziční zásady vyjádřené v ustanoveních § 71 odst. 1 písm. c), písm. d), odst. 2 věty druhé a třetí a § 75 odst. 2 věty první tohoto zákona. Z této zásady vyplývá, že soud přezkoumává zákonnost napadeného rozhodnutí, a to pouze v rozsahu, který žalobce uplatnil v žalobě nebo během dvouměsíční lhůty po oznámení rozhodnutí dle § 72 odst. 1 věty první s. ř. s. Povinností žalobce je proto tvrdit, že správní rozhodnutí nebo jeho část odporuje konkrétnímu zákonnému ustanovení a toto tvrzení zdůvodnit. Nad rámec žalobních námitek musí soud přihlídnout toliko k vadám napadeného rozhodnutí, k nimž

Shodu s prvopisem potvrzuje I. T.

je nutno přihlížet bez návrhu nebo které vyvolávají nicotnost napadeného rozhodnutí podle § 76 odst. 2 s. ř. s. Takové nedostatky však v projednávané věci nebyly zjištěny.

16. Dle § 46 odst. 1 písm. a) s. ř. s. soud usnesením mimo jiné odmítne žalobu, jestliže nejsou splněny jiné podmínky řízení a tento nedostatek je neodstranitelný nebo přes výzvu soudu nebyl odstraněn a nelze proto v řízení pokračovat.
17. Soud tedy ve vztahu k požadavku žalobce na uložení povinnosti žalované podle § 56 odst. 1 písm. b) zákona č. 155/1995 Sb., doplatit žalobci zvýšení invalidního důchodu od ledna 2006 do 16. 9. 2013 konstatuje, že je zde neodstranitelný nedostatek řízení, který brání v řízení pokračovat, neboť není dána pravomoc soudu o takovém návrhu rozhodnout. Soud ve správním soudnictví může pouze žalobou napadené rozhodnutí zrušit a věc vrátit žalované k dalšímu řízení. Soud není oprávněn sám rozhodnutím ukládat žalované doplatit žalobci důchod. Z uvedeného důvodu soud podle § 46 odst. 1 písm. a) s. ř. s. část žaloby výrokem I. odmítl.
18. Ve vztahu k návrhu žalobce vzneseném při jednání soudu dne 24. 8. 2020 na doplacení invalidního důchodu od ledna 1993 soud konstatuje, že se jedná o opožděné rozšíření žaloby a soud se jím proto nemohl vůbec zabývat. Podle § 71 odst. 2 věta třetí s. ř. s. totiž platí, že rozšířit žalobu na dosud nenapadené výroky rozhodnutí nebo ji rozšířit o další žalobní body může jen ve lhůtě pro podání žaloby. Podle § 72 odst. 1 s. ř. s. pak platí, že žalobu lze podat do dvou měsíců poté, kdy rozhodnutí bylo žalobci oznámeno doručením písemného vyhotovení nebo jiným zákonem stanoveným způsobem, nestanoví-li zvláštní zákon lhůtu jinou. Žalobci bylo žalobou napadené rozhodnutí doručeno dne 4. 2. 2019 a lhůta k rozšíření žaloby tedy uplynula dne 4. 4. 2019.
19. Soud přezkoumal v rámci žalobních námitek skutkový a právní stav věci a dospěl k závěru, že žaloba není důvodná.
20. Podle § 56 odst. 1 písm. b) zákona o důchodovém pojištění zjistí-li se, že důchod byl přiznán nebo je vyplácen v nižší částce, než v jaké náleží, nebo byl neprávem odepřen, anebo byl přiznán od pozdějšího data, než od jakého náleží, důchod se zvýší nebo přizná, a to ode dne, od něhož důchod nebo jeho zvýšení náleží. Důchod nebo jeho zvýšení se přitom doplatí nejvýše pět let nazpět ode dne zjištění nebo uplatnění nároku na důchod nebo jeho zvýšení; pro běh této lhůty platí § 55 odst. 2 věta druhá a třetí obdobně. Důchod nebo jeho zvýšení se však doplatí ode dne, od něhož důchod nebo jeho zvýšení náleží, v případě, že důchod nebyl přiznán nebo byl vyplácen v nižší částce, než v jaké náleží, nebo byl neprávem odepřen, anebo byl přiznán od pozdějšího data, než od jakého náleží, v důsledku nesprávného postupu orgánu sociálního zabezpečení.
21. Podle čl. II odst. 14 zákona č. 306/2008 Sb., za dobu před 1. lednem 2009 se důchod nebo jeho zvýšení doplatí ve výši, v níž důchod správně náležel, nejvýše v rozsahu stanoveném právními předpisy účinnými ke dni 31. prosince 2008.
22. Soud z předloženého spisu, a to z osobního listu důchodového pojištění žalobce, zpracovaného dne 13. 11. 2018, oznámení o vyúčtování důchodu ze dne 30. 11. 2018, rozpisu výpočtu doplatku za období od 17. 9. 2013 do 5. 1. 2019, přílohy k žádosti o důchod ze dne 13. 9. 2018, rozhodnutí žalované ze dne 1. 8. 1996, dokladu o výpočtu ze dne 13. 11. 2018, dokladu společnosti FORNAX, a. s. za dobu pojištění od 4. 4. 1977 do 31. Shodu s prvopisem potvrzuje I. T.

8. 1979, formuláře „Doložení nových skutečností“ ze dne 20. 9. 2018, osobního listu důchodového pojištění ze dne 31. 7. 2018 zjistil, že na základě žádosti žalobce mu žalovaná od 30. 8. 1993 přiznala plný invalidní důchod, přičemž při podání žádosti žalobce svým podpisem potvrdil správnost všech uvedených údajů v ní obsažených a v přehledu získaných dob pojištění uvedl dobu výkonu základní vojenské služby od 2. 4. 1975 do 28. 3. 1977 a dále doby pojištění získané od 18. 3. 1991 do 29. 8. 1992, přičemž doby pojištění za roky 1977 – 1991 žalobce neuvedl. Následně při podání žádosti o starobní důchod dne 12. 7. 2018 opět žalobce svým podpisem na žádosti potvrdil správnost veškerých údajů v ní obsažených a neuvedl jiné doby pojištění, než které již měla žalovaná ve své evidenci. Žalovaná žalobci od 7. 11. 2018 přiznala starobní důchod. Z předložených listin pak vyplývá, že žalobce dne 17. 9. 2018 žalované doručil potvrzení o době pojištění od 4. 4. 1977 do 31. 8. 1979 za účelem přepočtu invalidního a starobního důchodu, přičemž tato doba pojištění mu byla následně dodatečně započtena a byl mu vypočítán doplatek důchodu za období od 17. 9. 2013 do 5. 1. 2019 a následně bylo dne 10. 12. 2018 vydáno rozhodnutí č. I č. j. „X“, proti kterému dne 13. 12. 2018 podal žalobce námitky, neboť nesouhlasil s tím, že doplatek mu náleží pouze za 5 let zpětně od uplatnění nároku, jelikož tuto chybu žalobce nezavinil a žádal o doplacení od ledna 2006, přičemž o námitkách žalovaná rozhodla žalobou napadeným rozhodnutím.

23. Soud v dané věci dospěl k závěru, že rozhodnutí žalované je zcela v souladu s doklady, které měla žalovaná v době svého rozhodnutí k dispozici. Žalobce dvakrát stvrdil správnost uvedených údajů jednak v žádosti o invalidní důchod a následně v žádosti o důchod starobní a až následně v roce 2018 žalované předložil dodatečně potvrzení o zaměstnání v době od 4. 4. 1977 do 31. 8. 1979.

24. Pro úspěch podané žaloby bylo nutné, aby bylo prokázáno, že důchod nebyl vypočítán ve správné výši od roku 1993 pochybením žalované. Pochybení žalované však nebylo v řízení prokázáno, neboť k absenci dokladů o odpracované době od 4. 4. 1977 do 31. 8. 1979 ve spisové dokumentaci žalované mohlo dojít i jinak, než vadným postupem žalované (např. vinou pošty či odpovědného pracovníky Teplotechny n. p.). V případě žalobce se nejednalo o jednoznačně prokázaný nesprávný postup orgánu sociálního zabezpečení uvedený v § 56 odst. 1 písm. b) zákona o důchodovém pojištění, proto nelze přisvědčit tvrzení žalobce, že mu měl být doplatek důchodu přiznán za dobu delší než přiznaných 5 let. Pochybnosti, že mohlo dojít k chybě i jinde než na straně žalované, nerozptýlily ani doklady předložené společností Fornax a. s., neboť na nich chybí potvrzení o odeslání žalované. Pouhé psacím strojem uvedené datum 15. 10. 1979 na evidenčním listu bez komentáře i bez podpisu soud nespaturuje ani za doklad odeslání, natož doručení. Ani výslech svědkyně O. P. v tomto směru neprokázal, že by skutečně došlo k odeslání či doručení evidenčního listu žalované, a to už jenom proto, že svědkyně nastoupila do společnosti Teplotechna, n. p. až v roce 1984 a nebyla schopna proto konkrétně potvrdit, že by došlo k odeslání evidenčního listu.

25. Žalovaná proto rozhodla zcela v souladu s ust. § 56 odst. 1) písm. b) zákona o důchodovém pojištění a to tak, že doplatek důchodu žalobci náležel pouze za 5 let od doložení doby pojištění, která v původním rozhodnutí žalované nebyla zohledněna, tedy od data 17. 9. 2013.

Shodu s prvopisem potvrzuje I. T.

26. S ohledem na shora uvedené skutečnosti tedy soud dospěl k závěru, že žaloba není důvodná, a proto ji výrokem I. rozsudku podle ust. § 78 odst. 7 s. ř. s. zamítl.
27. Současně soud podle ust. § 60 odst. 1 a 2 s. ř. s. výrokem III. nepřiznal žádnému z účastníků právo na náhradu nákladů řízení, neboť žalobce nebyl ve věci úspěšný a žalované náhrada nákladů řízení nepřísluší, neboť jí nad rámec úřední činnosti žádné nevznikly.

Poučení:

Proti tomuto rozhodnutí lze podat **kasační stížnost** ve lhůtě dvou týdnů ode dne jeho doručení. Kasační stížnost se podává ve dvou (více) vyhotoveních u Nejvyššího správního soudu, se sídlem Moravské náměstí 6, Brno. O kasační stížnosti rozhoduje Nejvyšší správní soud.

Lhůta pro podání kasační stížnosti končí uplynutím dne, který se svým označením shoduje se dnem, který určil počátek lhůty (den doručení rozhodnutí). Připadne-li poslední den lhůty na sobotu, neděli nebo svátek, je posledním dnem lhůty nejblíže následující pracovní den. Zmeškání lhůty k podání kasační stížnosti nelze prominout.

Kasační stížnost lze podat pouze z důvodů uvedených v § 103 odst. 1 s. ř. s. a kromě obecných náležitostí podání musí obsahovat označení rozhodnutí, proti němuž směřuje, v jakém rozsahu a z jakých důvodů jej stěžovatel napadá, a údaj o tom, kdy mu bylo rozhodnutí doručeno.

V řízení o kasační stížnosti **musí** být stěžovatel zastoupen advokátem; to neplatí, má-li stěžovatel, jeho zaměstnanec nebo člen, který za něj jedná nebo jej zastupuje, vysokoškolské právnické vzdělání, které je podle zvláštních zákonů vyžadováno pro výkon advokacie.

Ústí nad Labem dne 21. září 2020

JUDr. Petr Černý, Ph.D. v.r.
samosoudce

Shodu s prvopisem potvrzuje I. T.